



בע"ח (חדרה) 61434-11-14 - א ג נ' מדינת ישראל

בע"ח (חדרה) 61434-11-14 - א ג נ' מדינת ישראל לשלום חדרה

בע"ח (חדרה) 61434-11-14

א ג

נ ג ד

מדינת ישראל

בית משפט השלום בחדרה

[14.01.2015]

כב' השופטת רקפת סגל מוהר

החלטה

רקע

ביום 28.10.14 הוגש כנגד המבקש כתב אישום המייחס לו עבירות של הפרת צו הגנה שניתן על ידי בית משפט, תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש והיזק לרכוש במזיד, לפי סעיפים 287(ב), 382(ג) ו- 452 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

על פי הנטען בכתב האישום, במועד הרלבנטי לו היה תלוי ועומד כנגד המבקש צו הגנה הדדי שהוצא כנגדו ביום 20.10.14 בבית המשפט לענייני משפחה בחדרה ואשר במסגרתו נאסר עליו ועל אשתו (להלן: "המתלוננת") להתקרב איש אל רעהו למרחק שיפחת מ- 20 מטרים או ליצור זה עם זה קשר כלשהו. חרף קיומו של צו זה, ביום 23.10.14, נכנסו המבקש ואחיו מ (להלן: "האח") אל ביתו בא, לאחר ששברו את חלון ודלת המרפסת של הבית, במטרה לתקוף את המתלוננת ששהתה באותה עת במקום. לטענת המשיבה, השניים תקפו את המתלוננת שהיתה אז בחודש השביעי להריונה, בכך שהמשיב החזיק את ידיה מאחורי גבה ואילו אחיו בעט בה בכל חלקי גופה באמצעות רגליו. בהמשך - כך טוענת המשיבה - תקפו השניים במכות אגרופ בכל חלקי גופה ולאחר מכן, בעודה עומדת בסמוך לגרם המדרגות של הבית, ניסה אחיו של המבקש לדחוף אותה כשהיא נאחזת במעקה המדרגות וצועקת כי היא בהריון. בשלב זה בעט המבקש בגבה של המתלוננת וזו החליקה במדרגות, הצליחה לקום ונמלטה אל בית השכנים הסמוך. כתוצאה ממעשי המבקש ואחיו - כך נטען - נגרמו למתלוננת חבלות של ממש, דהיינו שריטות שטחיות בידיה. הבקשה המונחת בפני להכרעה כעת, הינה בקשת ב"כ המבקש לגילוי חומר חקירה, לפי סעיף 74(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982.

הבקשה ונימוקיה

בבקשתו, עותר ב"כ המבקש לקבל לידיו את החומרים שלהלן:

א. גליון הרישום הפלילי של המתלוננת



ב. רשימת התלונות שהוגשו על ידי המתלוננת במשטרת ישראל
ג. תיק פל"א 170253/11 שנסגר מחוסר ראיות ואשר במסגרתו נחקרה המתלוננת בחשד למעורבות בנסיון רצח של בעלה הקודם
ד. תיק פל"א 453841/14 שנפתח בעקבות תלונה שהגישה המתלוננת כנגד המבקש ביום 14.10.14
ה. תיק פל"א 443984/14 במסגרתו התלוננה המתלוננת כנגד המבקש, בתאריך 6.10.14, בטענה כי תקף אותה לאחר שהיתה זו היא עצמה - כך לטענתו - שהגיעה את מקום עבודתו ותקפה אותו באופן קשה.
ו. כל המסמכים הקשורים לתיעוד או אי התיעוד החזותי של חקירות המתלוננת בכל התיקים הנ"ל.
את הבקשה מנמק ב"כ המבקש בכך ש"מדובר בחומר שהינו רלבנטי להוכחת אי אמינות גרסאותיה של המתלוננת ואשר יש בו כדי להוכיח כי מדובר במתלוננת סדרתית, מחושבת, שפועלת על פי הנחיות עורכי הדין שמטפלים בענייניה האזרחיים וגם על ידי שוטרים עמם יש לה קשרים מיוחדים".
בדין שהתקיים בפני ביום 12.1.15 הוסיף ב"כ המבקש וטען כי כתב האישום בתיק זה מבוסס על גרסתה רוויית הפערים הסתירות של המתלוננת, הקשורה לאירועים נוספים שבעקבותיהם נפתחו תיקי החקירה הנוספים (אלה שפרטיהם מופיעים בס"ק ד-ה' לעיל, ובהם תיק בו היא התלוננה כי המבקש תקף אותה, בשעה שישנו עד ראיה (מעבידו של המבקש) הטוען כי היתה זו היא שתקפה אותו). באשר לתיק החקירה הנוסף משנת 2011 (ס"ק ג' לעיל) טוען ב"כ המבקש כי לנוכח העובדה שבמסגרת אותו תיק נחקרה המתלוננת בחשד למעורבות בנסיון לרצח בעלה הקודם, הרי שכלל שהיא מתלוננת כעת כנגד המבקש שהינו בן זוגה הנוכחי, יכול ותימצאנה שם ראיות שהן רלבנטיות לתיק הנוכחי. טענה נוספת של ב"כ המבקש נוגעת לקשר מיוחד הקיים בין המתלוננת לחוקר המשטרה שגבה את תלונתה השונות כנגד המבקש ואת עתירתו לקבלת התיעוד החזותי של חקירותיה הוא מנמק בין השאר בכוונתו להוכיח כי המשיבה פעלה שלא בהתאם לנהלי החקירה המקובלים באופן העולה כדי מחדל חקירה. עמדת המשיבה



בתגובתה בכתב נימקה המשיבה את התנגדותה לבקשה זו על כל חלקיה, הן בהוראת סעיף 11א לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"א-1981 הקובע כי מידע אודות תיקים סגורים לא יימסר אלא לגופים המנויים בתוספת השלישית לחוק ובית המשפט אינו נמנה על גופים אלה, והן בטענה כי בעתירתו לקבל לידיו חומרי חקירה מתיקים שלא נתקבלו בהם החלטות פוזיטיביות ביחס לראיות, מבקש הוא למעשה לנהל "משפט בתוך משפט" ובתוך כך ל"ערער" על ההחלטות בדבר סגירת תיקים אלה. באשר לתיקים הפתוחים הפנתה המאשימה להחלטת בית המשפט בבג"צ 233/85 אל הו"ל נ' משטרת ישראל ולב"ש (מחוזי באר שבע) 22481/07 וטענה כי בהחלטות אלה נקבע במפורש שהיקף הרישום הפלילי הניתן לעיון ע"י הסניגוריה בכפוף למבחן הרלבנטיות, אינו כולל תיקי מב"ד או תיקים סגורים. בדיון בבית המשפט הוסיפה ב"כ המשיבה והבהירה כי:

א. למתלוננת אין כל רישום פלילי.

ב. תיק פל"א 170253/11 שבמסגרתו נחקרה המתלוננת בחשד למעורבות ברצח בעלה הקודם ואשר נסגר בהעדר ראיות מספיקות, לא אותר על ידה אל אף מאמציה לאתרו.

ג. חובת התייעוד החזותי חלה על חקירת חשודים בלבד ומשכך אין בתיקי החקירה שנפתחו בעקבות תלונותיה של המתלוננת תיעוד שכזה של חקירותיה היא.

ד. פלט תלונותיה של המתלוננת במשטרת ישראל איננו רלבנטי להגנת המבקש באשר גם בהגשת תלונות רבות אין בהכרח כדי לכרסם באמינותו של המתלונן.

דיון והכרעה

הוראת סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, קובעת את זכותו של נאשם לעיין בחומר המצוי בידי גורמי החקירה והתביעה, הנוגע לאישום. זכות העיון נגזרת מזכות היסוד של הנאשם למשפט הוגן וזכותו לנהל את הגנתו לאחר שהכיר את חומר החקירה הקיים בעניינו. בית המשפט העליון עמד לא אחת, בהחלטות רבות ושונות, על כך שיש ליתן למונח "חומר חקירה" פירוש רחב, הכולל אף חומר ראיתי שיש לו קשר עקיף ליריעה הנפרס במסגרת משפטו של הנאשם, אך סייג זאת בדברים אלה: "על בית המשפט להיות מודרך 'על ידי כללי השכל הישר ועל ידי המגמה לאפשר לסנגוריה הזדמנות הוגנת להכין את הגנתה... אולם... אין גם להפליג למרחקים ולכלול במונח 'חומר חקירה', ראיות שהרלבנטיות שלהן לתביעה הפלילית היא רחוקה ושולית. התשובה לשאלה אם החומר רלבנטי להליכים המתנהלים נגד נאשם תלויה 'במהות החומר, בהקשרו, ביחס שבינו לבין הארוע הנדון ובנתוני המיוחדים של כל מקרה' (ר' בש"פ 8555/06 פלוני נ' מ"י והאסמכתאות אליו הוא מפנה).

בבש"פ 5766/10 נפע נ' מדינת ישראל, נדון ערר החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה שבגידרה נדחתה בקשת העוררים לקבל לידיהם תיקים שנפתחו על בסיס הודעותיו של העד המרכזי ולאחר מכן נסגרו מחוסר ראיות. במסגרת הערר טענו העוררים, כי בית המשפט המחוזי שגה בהבחנה שעשה בין תיקים שבגינם לא נפתחה חקירה עקב עדות העד המרכזי לבין אלה בהם נפתחה חקירה. בהחלטתו קבע כב' השופט א' רובינשטיין כי ככלל ראוי שבית המשפט יעיין בעצמו בחומר, שעה שישנה מחלוקת באשר לחומר חקירה והפנה אל בג"צ אל הו"ל הנ"ל דונה סוגית הרלבנטיות של תיק חקירה אחר שנפתח נגד מי שהיה עד מדינה בתיק הנדון, ואשר בו קבע כב' השופט בך כי: "דיני הראיות מאפשרים התקפה על אופיו של עד של הצד שכנגד, וניסיון להראות, שהוא בעל עבר פלילי ובשל כך אינו ראוי לאמון. אך נקבעו לכך סייגים, וזאת במטרה למנוע גלישה לבירור מספר ניכר של נושאים נלווים, והימשכות משפטים ללא גבול וללא סוף".

וכן:



"מותר לסניגור המלומד לשאול את עד המדינה בדבר הסתבכותו בחקירה נוספת, אפילו לא הורשע בענין זה, ואפילו אם לא הוגש נגדו כל אישום בקשר לחקירה זו. אם תשובתו של העד בנושא זה תהיה סופית, הסניגור לא יורשה להביא ראיות נוספות כדי להפריכה, אלא אם כן נודעת לנקודה זו רלבנטיות מיוחדת במשפט, מעבר לרצון להוכיח את אופיו הרע של העד. קל לתאר, מה היה קורה במשפט פלילי לולא הוקפד על הכלל האמור..."

נושא זה נדון באופן מקיף גם בבש"פ 3099/08 אברהמי נ' מדינת ישראל, בו מדובר היה בבקשת הסנגוריה לקבל תיקי חקירה בפרשות אחרות שיסודן בתלונות שהגיש אותו מתלונן שבתיק הנדון, ואשר על קיומן נודע לנאשם מפלט מחשב שהיה כלול בחומר החקירה, אשר הועבר לעיונו. לדברי הסנגורים, היה הדבר דרוש לנאשם כדי לבחון את האפשרות להשתמש באמור בתיקים אלה כדי לערער את אמינותו של המתלונן שלדעתם הוא "מתלונן סדרתי". גם שם הבחין בית המשפט המחוזי בין תיקים שנסגרו בלא כתב אישום לבין אלה שהוגש בהם כתב אישום, ובאלה האחרונים ניתן לסניגוריה לעיין בחומר החקירה. כב' השופט מלצר סקר אז בהרחבה את הדין החל על רלבנטיות חומר חקירה בישראל ומחוצה לה, תוך הטעמת המבחן הרחב של הרלבנטיות, ותוך שימת גבולות שעה שמדובר ברלבנטיות שולית. לאחר שנדרש גם לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"א-1981, קבע כב' השופט מלצר כי על התביעה לערוך מיון, ובעקבות זאת נקבע תהליך גילוי בכפוף להחלטות בית המשפט.

במהלך הדיון שהתקיים בפני ביום 12.1.15 כאמור, נמסרו לעיוני תיק החקירה עליו מתבסס כתב האישום, פלט תלונתיה של המתלוננת למשטרת ישראל ותקציר התלונות, וכן תיקי פל"א 453841/14 ו-443984/14 נושא ס"ק ד' וה' לעיל.

עיון בחומרים אלה, בטענות הצדדים ובפסיקה הדנה בנושא, הביא אותי למסקנה כי דין הבקשה להתקבל בחלקה, באופן ומהנימוקים שיבוארו להלן:

א. בבש"פ 5535/13 מדינת ישראל נ' שימשילשווילי נדרש כב' השופט י' עמית לטענת המדינה בדבר האיסור שמטיל סעיף 11א לחוק המרשם הפלילי על בית המשפט לעיין ברישום הנוגע לתיקים סגורים, מאחר שבית המשפט אינו נכלל ברשימת הגופים המורשים לעיין ברישום זה על פי התוספת השלישית לחוק זה, וקבע כי: "סעיף 74 לחסד"פ הוא הדין החולש על הסוגיה של עיון בחומר חקירה, ומבחינה זו הוא מהווה דין מיוחד (lex specialis) כלפי הדין הכללי בחוק המרשם, כפי שחוק המרשם מהווה דין מיוחד כלפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 פרק ד' הדין במסירת מידע ממאגרים המנוהלים על ידי גופים ציבוריים. נקודת המוצא היא אפוא סעיף 74 לחסד"פ, ולאחריה יש לפנות להוראות חוק המרשם (וראו עניין בניזרי, עמ' 698). ובקיצור, אין לקבל את הטענה כי חוק המרשם יצר מסלול נפרד ומנותק מהוראות



החסד"פ"ק; משכך, ייתכנו מקרים בהם ניתן לראות בתיקים סגורים חומר חקירה רלבנטי. ב. מחומר החקירה הקשור לתיק נשוא ס"ק ד' שלעיל (פל"א 453841/14 שנגנז) עולה כי מדובר בתלונה שהגישה המתלוננת כנגד המבקש ביום 14.1.15 בשעה 01:15 בהמשך לארוע קודם שנחקר במסגרת פל"א 453675/14 וכי עניינם של שני התיקים בארועים שקדמו להוצאת צו ההגנה ההדדי שהוצא כנגד השניים בבית המשפט לענייני משפחה ביום 20.10.14. מכיוון שבכתב האישום נשוא הבקשה המונחת בפני מואשם המבקש בתקיפת המתלוננת אגב הפרת הצו הנ"ל, אני סבורה כי אין מנוס מן המסקנה שמדובר בחומר חקירה שהרלבנטיות שלו להגנת המבקש נעוצה בסמיכות הזמנים בין הארועים השונים ובקשר הזוגי המורכב בינו לבין המתלוננת (בהקשר זה אפנה להחלטת בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 15.12.14 בע"ח 21913-12-14 גוזלן נ' מדינת ישראל שנסיונותי דומות מאוד לנסיבות המקרה נשוא בקשה זו). ג. באופן דומה ומאותן הסיבות, דעתי היא כיגם חומר החקירה הקשור לתיק נשוא ס"ק ה' שלעיל (פל"א 443984/14 שנגנז) ואשר עניינו בתלונה שהגישה המתלוננת כנגד המבקש ביום 6.10.14 רלבנטי בעיני להגנת המבקש. ד. באשר לתיק פל"א 170253/11 שנסגר מחוסר ראיות ואשר במסגרתו - כך לטענת ב"כ המבקש- נחקרה המתלוננת בחשד למעורבות בנסיון רצח של בעלה הקודם: תיק זה לא הוגש לעיוני שכן לטענת ב"כ המשיבה היא לא הצליחה לאתר. על אף שככלל נימוק זה מקומם בעיני, הרי שלגופו של עניין אני מעריכה כי גם לו הייתי מעיינת בתיק זה, לא הייתי מוצאת אותו רלבנטי להגנת המבקש בתיק הנוכחי. זאת הן בשל מרחק הזמן והן בשל השוני באופי האירועים

השונים נשוא החקירות בשני התיקים). לטעמי, בקשת ב"כ המבקש לקבל תיק זה לידי, איננה עומדת במבחני הפסיקה ולפיכך אני מחליטה לדחותה. ה. כתב האישום שהוגש כנגד המבקש אכן מתבסס בעיקרו על גרסתה ואולם זו איננה עומדת לבדה אלא נתמכת לכאורה בדו"חות פעולה של השוטרים שהגיעו אל זירת הארוע מיד לאחר פניית המתלוננת אל מוקד 100 של המשטרה, בתצלומי הזירה שיש בהם כדי לחזק את תיאור הארוע שנמסר על ידה ובעדות של קרובת משפחה אשר בביתה בקשה המתלוננת ללון בלילה הרלבנטי ואף מסרה לידיה את בנה הקטין. בנוסף לכך מכיל תיק החקירה רישומים שנערכו על ידי העובדת הסוציאלית המטפלת במתלוננת ואשר יש בהם כדי ללמד על דיווחים קודמים של האחרונה אודות אלימות הננקטת כלפי מצד המבקש. במצב דברים זה, לנוכח החלטתי להורות למשיבה להעביר לעיונו של המבקש את תיקי החקירה אותם מצאתי רלבנטיים להגנתו כמפורט לעיל ולאחר שעיינתי בפלט התלונות שהוגשו על ידי המתלוננת למשטרת ישראל, דעתי היא כי תיקי החקירה הנוספים שנפתחו בעקבות תלונות נוספות שלה - אם כנגד המבקש ואם כנגד אנשים אחרים, אינם רלבנטיים להגנתו בתיק זה - הן לאור פערי זמנים בין האירועים נשוא אותן חקירות לארוע הנוכחי והן לאור תוכן התלונות. ו. לנוכח הצהרת ב"כ המשיבה לפיה למתלוננת אין רישום פלילי ולאחר שעיינתי בפלט הרלבנטי לנושא זה גם כן, כמו גם לאור הצהרתה לפיה אין בתיקי החקירה נשוא הבקשה כל תיעוד חזותי של חקירות המתלוננת, אינני מוצאת מקום להידרש לסעיפים אלה בבקשה.

סוף דבר

הבקשה מתקבלת באופן חלקי כך שאני מורה למשיבה להעביר לעיונו של ב"כ המבקש את תיקי החקירה פל"א 453841/14, פל"א 453675/14 הקשור אליו ופל"א 443984/14. את שאר חלקי הבקשה הנני מחליטה לדחות, מן הנימוקים שפורטו לעיל. לאור מועד ההוכחות הקרוב מאוד - 20.1.15, תעביר המשיבה את תיקי החקירה הנ"ל לעיון ב"כ המבקש באופן מיידי. התיקים נמצאים אצל פקיד העזר של בית המשפט וב"כ המשיבה תוכלם לקבלם לידיה, אצלו. המזכירות תמציא לצדדים החלטה זו בפקס, בדחיפות. ניתנה היום, כ"ג טבת תשע"ה, 14 ינואר 2015, בהעדר הצדדים.